

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
Рада молодих науковців
Студентське наукове товариство
Інститут педагогіки НАПН України
відділ математичної та інформатичної освіти
ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний
університет імені Григорія Сковороди»

НАУКА. ОСВІТА. МОЛОДЬ

**Матеріали
XIV Всеукраїнської наукової конференції
студентів та молодих науковців
(Умань, 28 квітня 2021 р.)**

Частина 1

Умань – 2021

УДК 378
У 52

Засновник: Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини.
Ресстраційне свідоцтво: КВ № 24770-14710Р від 31.03.2021 р.

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини
(протокол № 16 від 27 квітня 2021 р.)*

Головний редактор:

Безлюдний О. І. – доктор педагогічних наук, професор, ректор Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Редакційна колегія:

Гедзик А. М. – доктор педагогічних наук, професор, перший проректор Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Годованюк Т. Л. – доктор педагогічних наук, доцент, проректор з наукової роботи Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Ревнюк Н. І. – кандидат педагогічних наук, доцент, проректор з гуманітарних питань Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Логіна Л. В. – начальник відділу наукового та науково-технічного розвитку Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Руденко В. М. – начальник редакційного відділу Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Тягай І. М. – кандидат педагогічних наук, доцент, голова Ради молодих науковців Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Юрченко Н. Ю. – голова Студентського наукового товариства, студентка III курсу факультету фізики, математики та інформатики Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Гамандій Д. О. – фахівець редакційного відділу Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Кириленко А. П. – фахівець редакційного відділу Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Куніцький Я. А. – фахівець відділу наукового та науково-технічного розвитку Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Тинкован М. В. – фахівець відділу наукового та науково-технічного розвитку Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

У 52 НАУКА. ОСВІТА. МОЛОДЬ : матеріали XIV Всеукр. наук. конф. студентів та молодих науковців (Умань, 28 квітня 2021 р.) : у 2-х ч. / за ред. О. І. Безлюдного. – Умань : Візаві, 2021. – Ч. 1. – 250 с.

До збірника увійшли матеріали XIV Всеукраїнської наукової конференції студентів та молодих науковців «НАУКА. ОСВІТА. МОЛОДЬ», яка відбулася на базі Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини 28 квітня 2021 року.

З М І С Т

Аль-Хадрамі Ніна Роль міст як географічних об'єктів	10
Андрущук Тетяна Формування ціннісного ставлення до дітей дошкільного віку в контексті історико-педагогічного аналізу	12
Бабаєва Юлія Семантична структура дієслова think	15
Байдюк Любов Класифікація мовленнєвих актів як компонентів прагматичного модуля дискурсу у французькій мові	18
Барабаш Анна Громадсько-просвітницька діяльність М. І. Пирогова на посаді попечителя Київського навчального округу	22
Барань Кароліна-Марія Learning opportunities in a language school in transcarpathia: a case study	24
Білик Каріна, Нечипоренко Марина Застосування похідної у природничих науках	27
Бісик Ольга Емоційний стан як лінгвістична категорія (на прикладі французьких фразеоемотивів)	29
Богомаз Марина Становлення французької мови у Швейцарській Конфедерації	32
Борозна Тетяна Типологія працівників і особливості їх поведінки	36
Боярко Ігор Безпека даних як одна із проблем сучасного користувача інтернет	39
Бурлака Ірина Розвиток дитячої особистості під впливом соціальних мереж	41
Васильєв Геннадій До проблеми формування вольових якостей у підлітків	44

Васильєва Дарина Розвиток логічного мислення учнів у гімназії	45
Венгрин Тетяна Виховання лідерських якостей у молодших школярів засобами рухливих ігор	48
Вергізова Катерина Особливості роботи з дітьми-аутистами	51
Вінце Беатрікс Дослідження соціальної поведінки та діалектної аттitudи серед мешканців міста Виноградів Закарпатської області	54
Волосажир Діана Математика і музика	58
Волянський Сергій Історія розвитку французької мови в Бельгії	60
Ворова Ростислава Сутність функціонально-комунікативного підходу до вивчення граматичного матеріалу	63
Гамандій Діана Комплекс педагогічних умов супроводу професійного становлення студентів технічного коледжу	67
Гаращук Євгеній Вивчення графічних редакторів у системі початкової освіти	70
Гижко Владислава Підвищення рівня правосвідомості як форма правового виховання студентської молоді	73
Голубенко Тетяна Психолого-педагогічні умови активізації пізнавальної діяльності молодших школярів засобами інтегрованого навчання	76
Голцбергер Тетяна Права і свободи в Україні: конституційно-правові гарантії захисту	78
Городецька Анна Теоретичні засади формування морального виховання молодших школярів	82

Грицай Тетяна Готовність як результат підготовки майбутніх учителів до формування у молодших школярів предметної природознавчої компетентності	85
Гром Іван Інтерактивні засоби дистанційної освіти для вчителів природничих дисциплін	89
Губрій Марія Управління конкурентоспроможністю туристичних послуг в регіоні	93
Данілова Яна Особливості розвитку пам'яті молодших школярів	95
Дарієнко Ганна Теоретичний аналіз проблеми формування самооцінки молодших школярів	97
Джога Дмитро Особливості формування позитивної мотивації майбутніх педагогів до використання дистанційних технологій в оволодінні професійною компетентністю	100
Джуз Ніка, Іщук Ілона Диференціальні рівняння у природничих науках	104
Діденко Роман, Дружинін Ігор, Рожанський Андрій, Рокочук Леон Безпека починається з паролів	106
Дідиченко Роман Зміст та структура соціальної компетентності підлітків	109
Діордій Катерина Кліпове мислення як наслідок цифрової ери	112
Дмитренко Тетяна Предметна природознавча компетентність як особистісне утворення молодшого школяра	115
Донік Ігор Проблеми формування правової культури в Україні	120

Доценко Максим Діяння В. М. Чорновола в суспільно-політичних процесах України другої половини ХХ століття	124
Доценко Максим Єгипет напередодні Другої світової війни	127
Душка Микола Етнографічна спадщина Федора Вовка	129
Журавко Тетяна Психолого-педагогічна реабілітація дітей з психофізичними вадами	132
Завальний Василь Педагогічні умови формування та розвитку професійних компетенцій учнів закладів професійно-технічної освіти	135
Запорожець Веніамін Ель-Ніньо: феномен глобальної кліматичної аномалії	138
Зарудняк Марина Хрисанф Ящуржинський про купальську обрядовість Уманщини	141
Зінченко Юлія Онлайн-сервіси для організації навчання математики в ЗЗСО	145
Зозуля Дарина Особливості використання середовища Tinkercad при вивченні мікроелектроніки	147
Іванченко Євгенія Унікальні властивості та застосування графену	150
Іванченко Євгенія Толерантність як перцептивна готовність особистості	152
Імре Каталін Міжмовні омоніми на межі слов'янських мов	154
Караджієв Максим Колоніальна політика бельгійців у Вільній державі Конго	157
Караджієв Максим Зовнішня політика Отто фон Бісмарка після проголошення Німецької імперії	161

Караджієв Максим Історичні умови формування та розвитку української громадянсько-політичної ідентичності	164
Катеринюк Христина Педагогічні засади розвитку логічного мислення молодших школярів у процесі навчання	168
Кашоїд Анастасія Розвиток навичок критичного мислення у дітей молодшого шкільного віку	169
Кирпа Діана Звичаєве право запорізьких козаків	172
Кифорук Інна Використання технології BYOD під час навчання фізики в закладах загальної середньої освіти II ступеня	175
Клименко Сергій Теоретико-методологічні підходи професійної готовності фахівців до соціальної роботи	177
Коваль Дмитро Створення персонажів та об'єктів гри MINECRAFT за допомогою середовища BLOCKBENCH	179
Ковтанюк Максим, Криворучко Інна Візуалізація навчального контенту при викладанні інформатичних дисциплін	182
Козловська Світлана Формування професійно-педагогічних компетентностей вчителя фізичного виховання	185
Коломієць Ніка Comparative characteristics of recommendations on teaching children with dyslexia in foreign countries and Ukraine	188
Коляда Назарій Діяльність громадських організацій як соціально-педагогічний механізм соціалізації підлітків	190
Космина Аліна Правова культура: поняття, сучасний стан та перспективи розвитку в Україні	193

Котенко Руслана Територіальна організація історико-культурної спадщини Кіровоградської області	197
Кравченко Віолетта Інтертекстуальність як категорія художнього тексту	200
Краснюк Валерія How to use warm-up activities effectively the efl classes	203
Кудерська Іванна Педагогічні умови формування культури здоров'я молодших школярів	205
Куніцький Ярослав Самостійна робота студентів як одна зі складових освітнього процесу	208
Курінна Дарія Концепт «успіх» в англійській та українській лінгвокультурах	211
Кухар Тетяна Ставлення Генріха VIII Тюдора до католицької церкви в дореформаційний період	213
Лазаренко Ірина Особливості батьківсько-дитячих стосунків у сім'ях, де виховується дитина з особливими потребами	217
Лановенко Олена Виконавський аналіз другої літургії Кирила Стеценка	219
Лісовський Данііл Застосування форм е-демократії місцевими органами влади м. Умані	221
Ляховський Ярослав Відновлення родючості ґрунтів – основне завдання екологічності землеробства	225
Маковецька Наталія Історичні аспекти соціальної роботи з профілактики дитячої дезадаптації	227

Максюта Дмитро Дослідження початкового етапу руйнування кусково-однорідного тіла з міжфазною тріщиною при стисканні вздовж площини тріщини	229
Мандрик Євген Становище Мукачівської греко-католицької єпархії в період встановлення Чехословацької влади на Закарпатті (1918–1924 рр.)	233
Манзик Юлія Розвиток шкільної альтернативної освіти в Україні	237
Миколайко Володимир Провідні види навчальної діяльності з фізики як основні напрями реалізації методології продуктивного навчання	241
НАШІ АВТОРИ	243

Отже, міста з'являлись у різні історичні часи з різних причин: як результат торгівлі, розвитку промислів та промисловості, як наслідок потреб в обороні й спрямованої державної політики; вони виникають на новоосвоєних територіях та у результаті переходу невеликих поселень до категорії міст. Багатофункціональність дозволяє повніше використовувати елементи потенціалу міста: географічне положення, специфічне середовище, розвинену інфраструктуру, кваліфіковані кадри, виробничі фонди тощо.

Список використаних джерел

1. Голиков А. П., Олійник Я. Б., Степаненко А. В. Вступ до економічної і соціальної географії: підручник. Київ: Либідь, 1996. 320 с.
2. Города и системы расселения / под ред. Г. Н. Фомина. Москва: Высшая школа, 1981. 138 с.
3. Жупанський Я. І. Історія географії в Україні. Львів: Світ, 1997. 262 с.
4. Коваленко П. С. Міста України та перспективи їх розвитку. Київ: Наукова думка, 1976. 47 с.
5. Коваленко П. С. Развитие городов. Київ: Наукова думка, 2018. 299 с.
6. Лаппо Г. М. География городов. Москва: Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 1997. 480 с.
7. Матюшин Г. Н. Археологический словарь. Москва: Просвещение, 1996. 304 с.
8. Міста України: довідник / під ред. А. І. Івченка. Київ: Картографія, 1999. 135 с.

Тетяна Андрущук

ФОРМУВАННЯ ЦІННІСНОГО СТАВЛЕННЯ ДО ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ В КОНТЕКСТІ ІСТОРИКО-ПЕДАГОГІЧНОГО АНАЛІЗУ

Зміна суспільних пріоритетів, модернізація національної системи освіти на засадах особистісно орієнтованого підходу об'єктивують необхідність посилення уваги до створення в сім'ї та закладах дошкільної освіти сприятливих умов для розвитку творчої, самодостатньої, життєздатної особистості з розвиненим почуттям самовартісності, позитивного самоставлення.

Створення законодавчої бази для забезпечення захисту прав дитини на особистісний розвиток підтверджує підвищену увагу держави до проблем формування ціннісного ставлення до дитини дошкільного віку. Так, Законом України «Про дошкільну освіту», «Конвенцією ООН про права дитини», Законом України «Про охорону дитинства», «Базовим компонентом дошкільної освіти», визначено, що забезпечення особистісного розвитку дітей є обов'язком для держави та суспільства.

Сьогодні доводиться визнати, що внаслідок істотної зміни суспільних орієнтирів усталена система вартостей об'єктивно потребує певної переоцінки й усвідомленого переосмислення поняття «цінності».

В основу поняття «цінності» покладено наявність у певних предметах, явищах ознак і властивостей, які відображають їхню значущість для людини чи суспільства [1]. Цінності історично мінливі і відбивають сутнісний рівень буття особистості. Предметним полем формування цінностей є культура певного суспільства, а цінності, в свою чергу, є основою культури.

Впродовж багатомісячного розвитку суспільства проблема формування ціннісного ставлення до дітей дошкільного віку мала різне розуміння, яке залежало від соціально-економічних, політичних та історичних умов, рівня розвитку філософсько-релігійних і педагогічних уявлень про дитину та її місця у соціумі.

Аналіз історико-педагогічних праць І. Кона, Ф. Арієса, Л. Демоза, Е. Еріксона, Л. Виготського, О. Запорожця дає підстави стверджувати, що у різні історичні періоди розвитку суспільства ставлення до дітей змінювалося. Про взаємозалежність між рівнем розвитку суспільства і його ставленням до дітей неодноразово вказувала в своїх працях С. Русова: «Що свідоміше робиться громадянство, то з більшою увагою ставиться воно до виховання дітей, до забезпечення їм найкращих умов життя» [4, с. 34]. При цьому, слід відзначити, що уся історія людства свідчить про те, що дитина не завжди була у центрі світоглядних пошуків і предметом наукового дослідження [2, с. 45].

Спробуємо розглянути проблему особливостей ціннісного ставлення до особистості у вимірі філогенезу суспільства, відштовхуючись від основних положень образу дитинства, з одного боку, та місця дитини в суспільстві – з іншого. Адже правомірним було би врахувати у цих дискусіях часовий чинник як домінанту, що визначає відмінності між складовими ставлення до дітей на різних етапах розвитку історико-педагогічних знань.

Для цього звернімося до психогенної теорії історії Ллойда Демоза, що виявив у своєму дослідженні загальні закономірності взаємин дітей і батьків. На думку Л. Демоза «психогенні зміни в особистості, які відбуваються внаслідок взаємодії поколінь батьків і дітей є центральною силою історичних змін. Історія дитинства є послідовним рядом зближень між дитиною і дорослим. Чим глибше ми повертаємось в історію, тим менш ефективними будуть способи, якими батьки відповідають на потреби дітей що зростають» [3, с. 56]. У відповідності зі своїми ідеями Л. Демоз поділяє всю історію дитинства на шість періодів, які характеризуються певним стилем виховання і формою взаємодії між батьками і дітьми.

Інфантицидний стиль (з первіснообщинного ладу до IV століття н.е.) характеризується масовим дітовбивством, а ті діти, які виживали, часто ставали жертвами насилля.

Покидаючий стиль (IV–XIII століття н.е.) характеризується культурним визнанням наявності душі у дитини, що призвело до того, що інфантицид проявлявся рідше. Водночас дитина для батьків залишається об'єктом проєкцій та реактивних утворень. Головним засобом уникнення спілкування з дитиною є її покидання та намагання позбутися піклування про неї. Малюка віддавали годувальниці, чи в монастир, або на виховання в чужу родину, абозалишали в занедбаному та приниженому стані у власному будинку.

Амбівалентний стиль (XIV–XVII століття н.е.) характеризується тим, що дитині дозволялося увійти в емоційне життя батьків, які почали приділяти увагу до малюків, однак відмовляли в самостійному духовному існуванні. Типовим педагогічним образом цієї епохи стає «ліплення» характеру дитини, яку порівнювали з м'яким воском чи глиною. Якщо ж дитина проявляла протидію, її безжалісно били, знищуючи самостійність як небажану якість.

Нав'язливий стиль (XVII ст.). Дитину вже не вважали небезпечною істотою чи простим об'єктом фізичного догляду, батьки зближувалися з дитиною. Однак така взаємодія супроводжувалася контролем не тільки поведінки, але і внутрішнього світу, думок і волі дитини, що посилювало конфлікти батьків і дітей.

Соціалізуючий стиль (XIX – середина XX століття). Метою виховання стає не стільки обмеження свободи дитини, скільки тренування волі та підготовка до майбутнього самостійного життя, а дитина сприймається об'єктом, а не суб'єктом соціалізації.

Допомагаючий стиль (починається в середині XX століття) передбачає, що дитина краще своїх батьків знає, що їй потрібно на цій стадії життя. Тому батьки намагаються не дисциплінувати особистість, а допомагати їй індивідуальному розвитку на засадах емоційної близькості, порозуміння, емпатії з дітьми.

Отже, проаналізовані дослідження дають змогу прослідкувати змінну позицію суспільства до дитинства загалом, та до ставлення до неї зокрема. Недарма Л. Демоз наголошував на тому, що «історія дитинства – це жахливий сон, від якого ми тільки недавно почали пробуджуватися». Чим глибше поринаєш в історію, тим нижчий рівень догляду за дітьми і тим частіше дітей, вбивають, калічать, кидають, б'ють і знущаються [3, с. 56].

Поєднання історико-педагогічних підходів з досягненнями сучасної науки забезпечить реальні можливості для вироблення ефективної методики формування ціннісного ставлення дітей дошкільного віку.

Список використаних джерел

1. Бех І. Д. Особистісно зорієнтоване виховання : наук.-метод. посіб. К. : ІЗМН, 1998. 204 с.
2. Діти і соціум: особливості соціалізації дітей дошкільного та молодшого

- шкільного віку: монографія / А. М. Богуш, Л. О. Варяниця, Н. В. Гавриш та ін.; за заг. ред. Н. В. Гавриш. Луганськ: Альма-матер, 2006. 386 с.
3. Кон И. Ребенок и общество : учебное пособие для студ. высш. учеб. заведений. М. : Академия, 2003. 336 с.
  4. Русова С. Вибрані педагогічні твори: у 2 кн. Кн. 2 / за ред. Є. І. Коваленка. К.: Либідь, 1997. 272 с.

Юлія Бабаєва

СЕМАНТИЧНА СТРУКТУРА ДІЄСЛОВА *THINK*

В даний час особливу увагу дослідників сфокусовано на ментальних образах лексичних одиниць англійської мови. Фреймові значення деяких лексем, які в залежності від контекстного оточення можуть перетинатися з іншими фреймами, всі дієслова мисленнєвої діяльності мають одну спільну основу – здатність репрезентувати ментальну активність. Актуальність роботи зумовлена неповнотою вивчення аналізу мовних явищ, пов'язаних з відображенням у мові розумової діяльності людини.

Метою роботи є дефініційний аналіз лексико-семантичної структури дієслова *think* і виявлення подібних та відмінних семантичних варіантів прочитання цього дієслова в англійській мові.

Серед тих, хто зробив внесок у вивчення даної проблематики такі дослідники: А. Р. Кероп'ян, В. Г. Павленко, А. А. Протащук [2; 3; 4].

Розглянемо лексико-семантичні варіанти (ЛСВ) дієслова *think*, зафіксовані в словникових дефініціях, оскільки саме він передає найбільш повно семантику мислення або розумового процесу, діяльності, стану. У Oxford English Dictionary [1] дається 17 дефініцій дієслова *think*. Наведемо лише ті ЛСВ дієслова, які є актуальними для нашого дослідження:

ЛСВ-1: *To conceive in the mind, exercise the mind, etc. To form in the mind, conceive (a thought, etc.); to have in the mind as a notion, an idea, etc.; to do in the way of mental action.* Дієслово *think* має значення «здійснення мисленнєвої діяльності», експлікується ментальний процес. Таке значення можна назвати лідуєчим і позначити як *think-1* (ментальний процес). Дане значення є основним або базовим для всіх ментальних дієслів. Разом з тим, даний варіант дієслова вказує і на мисленнєву дію, що можна позначити як *think-3* (мисленнєву дію).

ЛСВ-2: *To meditate on, turn over in the mind, ponder over, consider.* Даний варіант перегукується з ЛСВ-1. Тут дієслово *think* має також значення здійснення ментального процесу, взятого в аспекті ментального стану, а саме: «роздум, обдумування», що можна позначити як *think-4* (ментальний стан).